

Šifra kandidata:

Državni izpitni center

P 2 0 0 T 5 0 2 1 2

PREDMATURITETNI PREIZKUS

GASTRONOMIJA IN TURIZEM S PODJETNIŠTVOM

Izpitna pola 2

PMP 2020 / 60 minut

Dovoljeno gradivo in pripomočki:

*Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik, ravnilo ter
numerično žepno računalno brez grafičnega zaslona in možnosti simbolnega računanja.
Kandidat dobi konceptni list. Izpitni poli je priložena barvna priloga.*

POKLICNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite oziroma vpišite svojo šifro v okvirček desno zgoraj na tej strani in na konceptni list.

Izpitna pola vsebuje 8 nalog. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 30. Za posamezno nalogo je število točk navedeno v izpitni poli.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom in jih vpisujte v izpitno polo v za to predvideni prostor. Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami. Osnutki rešitev, ki jih lahko naredite na konceptni list, se pri ocenjevanju ne upoštevajo.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 12 (1–12) strani, od tega 3 prazne. Barvna priloga ima 2 strani (13–14).

Prazna stran

OBRNITE LIST.

1. Sestavite bilanco stanja podjetja Melisa, d. d., za preteklo leto po naslednjih podatkih in razvrstite bilančne postavke v bilančno shemo.

Zgradba	550.000 €
Zaloge materiala	100.000 €
Dolgoročni krediti	410.000 €
Terjatve do kupcev	50.000 €
Oprema in naprave	250.000 €
Delniški kapital	750.000 €
Prevozna sredstva	120.000 €
Obveznosti do dobaviteljev	90.000 €
Denar na TRR	30.000 €
Stroji	50.000 €
Zemljišče	150.000 €
Kratkoročni krediti	50.000 €

AKTIVA	PASIVA
Stalna sredstva	Lastni viri
Gibljava sredstva	Tuji viri
SKUPAJ:	SKUPAJ:

(6 točk)

2. V preglednici so podatki za podjetje Aparati, d. o. o., za leto 2017.

Vrednost stalnih in gibljivih sredstev	2.680.000 €
Število zaposlenih	15 delavcev
Obseg proizvodnje	4.500 gospodinjskih aparatov
Stroški materiala	265.500 €
Amortizacija strojev	81.000 €
Plače zaposlenih	112.500 €
Prodajna cena	186 €

2.1. Izračunajte produktivnost dela v podjetju Aparati, d. o. o., in pojasnite rezultat.

Izračun:

Odgovor: _____
(2 točki)

2.2. Izračunajte ekonomičnost poslovanja v podjetju Aparati, d. o. o. Rezultat zaokrožite na dve decimalni mesti.

Izračun:

(1 točka)

2.3. Podčrtajte pravilni navedbi:

Podjetje posluje EKONOMIČNO / NEEKONOMIČNO, saj je koeficient ekonomičnosti MANJŠI / ENAK / VEČJI od 1.

(2 točki)

- 2.4. Izračunajte donosnost (rentabilnost) podjetja Aparati, d. o. o.
Izračun:

(2 točki)

- 2.5. Podjetje Aparati, d. o. o., vpelje nov proizvodni postopek, s čimer se mu znižajo stroški za porabo materiala za 20 %, drugi pogoji poslovanja pa niso spremenjeni. Utemeljite vpliv znižanja stroškov na ekonomičnost poslovanja podjetja Aparati, d. o. o.

(1 točka)

3. Narezek vsebuje naslednje zaščitene mesne izdelke iz svinjskega mesa: kraški pršut, šebreljski želodec, zgornjesavinjski želodec, prleško tünko, kraški zašink, kraško panceto in prekmursko šunko.

- 3.1. S katero oznako so zaščiteni navedeni mesni izdelki?

(1 točka)

- 3.2. V pršutarni na Krasu proizvajajo kraški pršut. Kje lahko nabavijo surovino, da bo izdelek ustrezal pogojem te zaščite?

(1 točka)

4. Preglednica prikazuje hranilno vrednost fermentiranega mlečnega izdelka.

Hranilna vrednost na 100 ml	
Maščobe	0,8 g
- od tega nasičene maščobe	0,5 g
Ogljikovi hidrati	13,0 g
- od tega sladkorji	11,0 g
Beljakovine	2,4 g
Sol	0,08 g

- 4.1. Izračunajte energijsko vrednost 250 ml izdelka.

EV: _____ kJ

(1 točka)

- 4.2. Predlagajte ogljikohidratno **in** vitaminsko-mineralno živilo, ki bi ga ponudili z napitkom, da bi zajtrk ustrezal prehranskim priporočilom.

(1 točka)

5. V preglednico k imenu vin vpišite številko vinorodnega okoliša, kjer vino pridelujejo, in poimenujte okoliš.

Vino	Št. vinorodnega okoliša	Ime vinorodnega okoliša
ritožnojčan PTP		
teran PTP		
bizeljčan rdeči PTP		
cviček PTP		

(2 točki)

6. Izletniki bodo obiskali Pivško kotlino.

- 6.1. Slike 1, 2 in 3 v barvni prilogi prikazujejo naravne in družbene posebnosti Slovenije, ki so značilne za Pivško kotlino.
Med spodaj navedenimi posebnostmi izberite tiste, ki jih prikazujejo slike, in jih pripišite na ustrezno črto.

Divje jezero, Park vojaške zgodovine, grad Podsreda, Petelinjsko jezero,
Muzej gasilstva, Predjamski grad.

Slika 1 prikazuje: _____

Slika 2 prikazuje: _____

Slika 3 prikazuje: _____

(1 točka)

- 6.2. Kateri dve kraški jami povezuje reka Pivka?

_____
_____

(1 točka)

- 6.3. Katero naravno znamenitost opisuje besedilo in kdo jo je prvi opisal?

Takšen nagli dotok napolni jezero, ki ga pred štiriindvajsetimi urami tako rekoč niti kapljice ni bilo, v enem dnevu in noči čisto do brega.

(Vir: Rupel, M., ... berilo, str. 164, Mladinska knjiga, Ljubljana 1969.)

_____
_____

(1 točka)

- 6.4. Predlagajte pohod na štiri najvišje planinske točke v bližini Pivške kotline, prikazane na zemljevidu. Pomagajte si s sliko 4 v barvni prilogi.

_____
_____
_____
_____

(1 točka)

7. Preberite spodnje besedilo in odgovorite na vprašanja.

Z lesom so oskrbovali kraje od Zagreba do izliva Donave v Črno morje. Ko se je začel sneg po gorah taliti in je voda narasla, pa so se vkrcali ter s svojim lesom odplavali dol proti Celju ...

(Prirejeno po: Kmecl, M., in drugi, Zakladi Slovenije, str. 65–66, Cankarjeva založba, Ljubljana 1979.)

7.1. Katera gospodarska dejavnost je opisana v besedilu?

_____

(1 točka)

7.2. Navedite dve slovenski reki, na katerih je bila razvita ta dejavnost.

_____

_____

(1 točka)

7.3. Poimenujte prireditev, ki nas danes spominja na to dejavnost, in navedite, v katerem kraju poteka.

_____

_____

(1 točka)

8. Ana Novak, zaposlena v recepciji hotela Sonce, d. o. o., se je mirno in tiho odzvala na dolgo zvonjenje službenega telefona, medtem ko je brskala po svojem Facebook profilu: »Dober dan, Ana pri telefonu. Želite, prosim?« Ob koncu poslovnega pogovora je bodočemu gostu poslala potrditev rezervacije iz osebnega e-poštnega naslova anci897@gmail.com.

V zgornjem primeru poiščite 3 nepravilne reakcije uslužbenke Ane in zanje v skladu s pravili poslovnega komuniciranja zapišite pravilne rešitve.

_____

_____

_____

(3 točke)

Prazna stran

Prazna stran

Barvna priloga (k Izpitni poli 2)

Slika 1

(Vir: www.slovenijanadlani.si. Pridobljeno: 3. 10. 2019.)

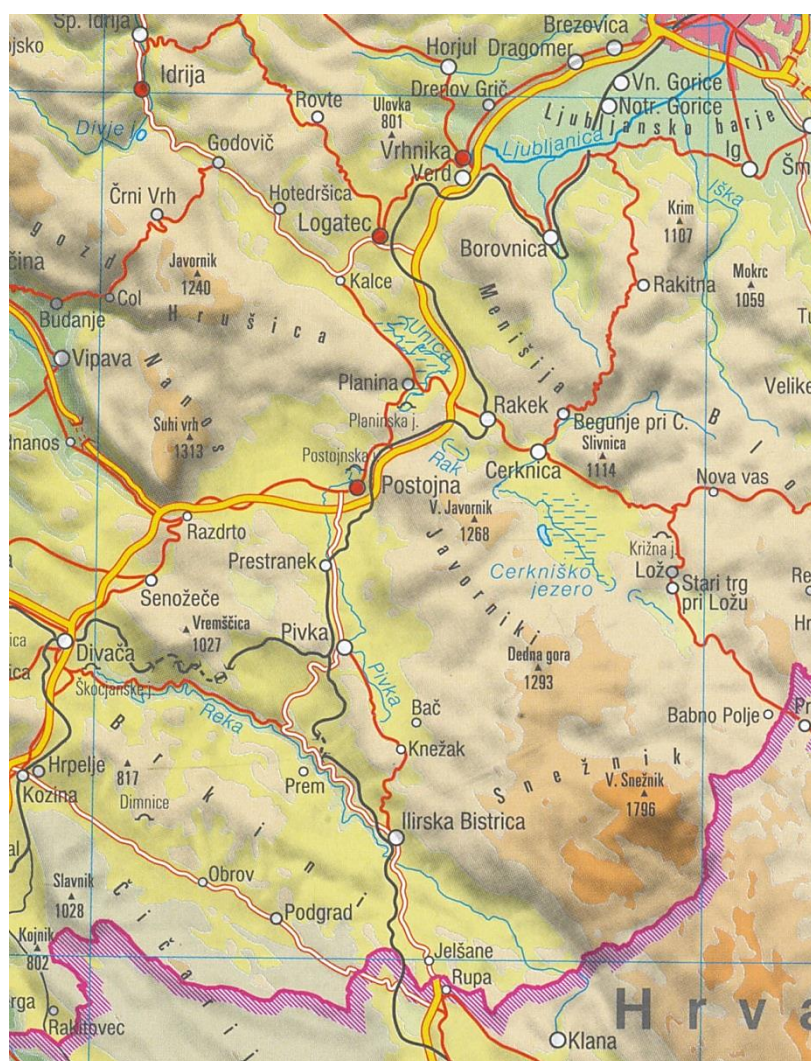
Slika 2

(Vir: <http://www.si/images/noviPaviljon.jpg>. Pridobljeno: 3. 10. 2019.)

Slika 3

(Vir: <https://www.naravniparkislovenije.si/knjiznica/naravni-parki/krajinski-park-pivska-presihajoca-jezera/velike/pivska.jpg>. Pridobljeno: 3. 10. 2019.)

Slika 4

(Vir: Atlas sveta za osnovne in srednje šole, str. 10, Mladinska knjiga, Ljubljana 2010.)